

Tentoonstelling: (Nieuwe) Driemanspolder

Jan Groenewegen heeft als voormalig boer aan de Voorweg en oud-bestuurder een tentoonstelling geopend over de (Nieuwe) Driemanspolder. Acht eeuwen geschiedenis trekken voorbij. De eerste boeren moesten het moeras ontginnen. Later groeven ze de veengrond af voor turf, zodat in de 17de eeuw één groot plassengebied ontstond.

In 1668 werd door rijke investeerders begonnen met droogmalen. Acht grote windwatermolens en vele honderden arbeiders deden het werk. Vruchtbare grond kwam tevoorschijn op vijf meter onder de zeespiegel. De investeerders zetten luxe zomerhuizen neer, pachtboeren woonden erachter.

In de 20ste eeuw veranderde het landschap. Er kwamen kleine industrieën als Brinkers Margarinefabrieken aan de Vlamingsstraat, de A12 doorsneed het gebied.

Vanaf 1966 bouwde Zoetermeer aan de wijken Driemanspolder en Meerzicht en groeide het Westerpark. De resterende boeren in de Nieuwe Driemanspolder bij Wilsveen moesten na 2017 wijken voor een

recreatiegebied. Daar is ook een piekberging voor 2 miljoen m³ overtollig regenwater als de gewone hoog gelegen boezemwateren dreigen te overstromen.

De expositie is tot 30 augustus gratis te bekijken in Dorpstraat 132. Geopend op maandagavond vanaf acht uur en woensdag- en zaterdagmiddag na één uur.

Het bij de tentoonstelling passende boek *“De (Nieuwe) Driemanspolder, boeren, baggeren en bouwen”* uit 2020 is verkrijgbaar voor € 23,- (leden € 18), in ons pand of via

<https://www.oudsoetermeer.nl/geschiedenis-zoetermeer/publicaties/webwinkel> .

Open Monumentendag: 'als monumenten konden praten ...'

In het tweede weekend van september, op de 9de en de 10de, zijn het weer Open Monumentendagen, in Zoetermeer vooral op de zaterdag. Dit jaar is het thema Living Heritage, letterlijk vertaald Levend Erfgoed. Maar in Nederland is de term 'immaterieel erfgoed' meer gebruikelijk. Voor de uitvoering van de Open Monumentendag gebruiken wij de term 'levend erfgoed' onder het motto 'als monumenten konden praten'.

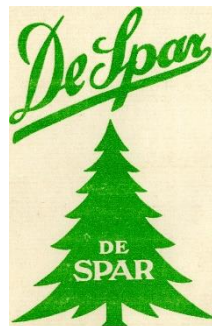
Levend erfgoed bestaat uit tradities, rituelen, gebruiken, kunsten en ambachten. Maar je kunt 'levend erfgoed' ook heel letterlijk nemen. Denk daarbij aan bijzondere dierenrassen of historische gewassen.

Tijdens de Open Monumentendagen kunt u een groot aantal locaties bezoeken, ieder met een eigen kijk op immaterieel erfgoed. De gebouwen en gebieden spelen de hoofdrol maar vormen ook de achtergrond voor het immaterieel erfgoed, zoals muziek, kunst, ambacht, groen erfgoed, bijzondere landbouwhuisdierenrassen en exposities. Er is aandacht voor het funerale erfgoed, de begraafplaatsen. In het programmaboekje dat ieder Zoetermeers lid van Oud Soetermeer in de eerste week van september ontvangt staat het uitgebreide programma. Er zijn een paar bijzondere optredens. Cantiamo, het Zoetermeerse operettegezelschap, laat van zich horen in de Oude Kerk. De Zoetermeerse gymnastiekvereniging Pro Patria geeft demonstraties in Gymworld. Ook de Big Band Kunst en Vriendschap is weer van de partij in de Dorpsstraat.

Bij Oud Soetermeer, Dorpsstraat 132, wordt met de expositie 'Bedrijvig Zoetermeer' getoond hoe Zoetermeer van een agrarisch ambachtelijk dorp groeide naar een moderne stad met bedrijventerreinen.

Voor het volledige programma in Zoetermeer: https://www.openmonumentendag.nl/waar-wil-je-naartoe/?search_type=plaats&submitbtn=Zoeken&search_value=Zoetermeer

Films op Youtube

Tweede deel van onze originele films op celluloid is inmiddels gedigitaliseerd, mede met financiële hulp van de Pelgrimshoeve. Langzaam neemt het aantal films op ons Youtube-kanaal toe, nu al twaalf stuks. Zoals die over De Spar, Ouden van Dagen 1937, Zoetermeer rond 1979, de Ontsluitingsweg van Nutricia, het Kwadrant (Miss Etam) en hoogbouw in Zoetermeer.

<https://www.youtube.com/@hgosfilm7556> .

Spaart u zegeltjes?

De laatste maanden van 2023 willen wij een tentoonstelling houden over de geschenken die men vroeger met zegeltjes bij elkaar kon sparen. En dan met name de geschenken die Zoetermeerse bedrijven cadeau gaven: Nutricia, Brinkers, Van der Spek, De Spar en vele andere.

Misschien heeft u ergens in huis ook nog voorwerpen liggen die wij zoeken: kop-en-schotels, mokken, speldjes, autootjes, bordjes, schaaltes, serviezen, lepeltjes, etsen en al die dingen die we nu vergeten op te schrijven. Wellicht een asbak bij de aankoop van een auto? Of een ander relatiegeschenk, óf geschenken aan het hele personeel bij een jubileum?

Help ons met het samenstellen van deze tentoonstelling door deze geschenken in bruikleen te geven. Even mailen naar info@oudsoetermeer.nl is voldoende. Alvast bedankt!

Terugblik

Tentoonstelling in 3D

De tentoonstelling over Verzet en Vrijheid 1940-1945 is inmiddels afgebroken. Wilt u hem toch nog zien dan is deze expo in 3D te zien bij Foto Ardito:

<https://www.ardito.eu/3d-model/hgos-expositie-verzet-en-vrijheid/fullscreen/>

Historisch Festival

Het duurt nog even maar eind september vindt het Historisch Festival plaats, met onder meer een grote historische markt, ruiterspelen, ambachten en optredens. En in een tent laten Oud Soetermeer en het Stadsarchief "Eureka" zien: Zoetermeerse innovatieve, creatieve inwoners en bedrijven die zorgden voor vernieuwingen en producten die regionaal of zelfs wereldwijd bekend werden. <https://historischzoetermeer.nl/>

Archiefnieuws: Album Wim Klein

De gebroeders Klein uit Gouda schonken onlangs het album dat hun vader heeft bijgehouden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Wim Klein woonde in Waddinxveen en weigerde gehoor te geven aan het bevel om in Duitsland te gaan werken. Hij dook onder in Zoetermeer waar hij gastvrij werd ontvangen bij het gezin van zuivelgrossier Arie van der Spek aan de Dorpsstraat 175. Hij werkte onder de schuilnaam Bert Zaal samen met Piet van der Spek actief mee aan het illegaal stencillen van berichten. De jongens noemden hun 'blad' Anti Leugen Pillen, later werd dat De Marskramer. Het album zit boordevol documenten en foto's met betrekking tot de oorlog in Zoetermeer. Na de oorlog ging Willem terug naar Waddinxveen en trouwde met een meisje dat hij in het Zoetermeerse verzet had leren kennen.

Deel van een stencilvel, drukinktverpakking en de kop van het blad Anti-Leugen-Pillen

Nieuws uit de regio en dichterbij

Hoge luchten in Gouda

Door de eeuwen heen hebben kunstenaars de stad en het leven in de stad op vele manieren vastgelegd. Aan de hand van een oogstrelende selectie van 40 schilderijen uit het Rijksmuseum en bijzondere videoportretten van het kunstenaarsduo Martin & Inge Riebeek, maak je in de tentoonstelling Hoge Luchten kennis met drie eeuwen stadse vrijheden en vergezichten.

<https://www.museumgouda.nl/nl>

Borduren, breien en haken

In Benthuizen is een expositie gewijd aan allerlei soorten handwerk. U kunt genieten van kunststukjes op het gebied van borduren, breien en haken. 'Creatief met Naald en Draad' is elke zaterdagmiddag te bezoeken in de oudheidkamer achter molen De Haas.

Puddingvormen

Onlangs kwam het Cultuur Historisch Museum Ter Aar in het bezit van een verzameling van een kleine 400 puddingvormen. Momenteel is aan de Westkanaalweg 118 een expositie van deze puddingvormen te zien. Enkele honderden exemplaren zijn te bewonderen in de diverse vitrines en ook is er veel informatiemateriaal aanwezig.

Op de laatste expositiedag, zondag 20 augustus, zullen de puddingvormen geveild worden.

<https://chvteraar.nl/>

Katwijk: La Bohème, Hollandse kunstenaars in Parijs

De tentoonstelling 'La Bohème' geeft een impressie van het werk van Hollandse kunstenaars in Parijs gedurende de periode 1866 -1874. De tentoonstelling loopt tot 15 oktober 2023. In 1865 besloot de kunstschilder Jacob Maris (1837-1899) samen met zijn vriend Frederik Hendrik Kaemmerer (1839-1902) zijn geluk te beproeven in de wereldstad Parijs. Korte tijd later stond de schilder David Adolphe Constant Artz (1837-1890) voor hun deur in de bruisende metropool en in 1869 trok Matthijs Maris (1839-1917) bij de schilders in. Het waren arme maar productieve artistieke jaren. Jacob Maris legde zich onder meer toe op het schilderen van 'Italiennes', jonge meisjes in Italiaanse klederdracht. Anderen kozen (later) voor strandgezichten of Hollandse onderwerpen. Te zien in het Katwijk Museum <https://www.katwijksmuseum.nl/nl/>

Westlands Museum: tentoonstelling Bloementeel

Het Westland staat van oudsher bekend als streek van de groente- en fruitteelt. Toch is tegenwoordig ongeveer tweederde van het areaal gevuld met sierteeltproducten. Deze expositie toont de ontwikkeling van de sierteelt in het Westland, vanaf 1880 tot aan nu.

Vergeet niet om gelijk de historische tuin te bezoeken, met onder meer een druivenkas.

<https://www.westlandsmuseum.nl/nl/ontdek-het-museum>

Fietstocht Nieuwe Driemanspolder

Zaterdag 16 september 10.00 uur door de Stadsgidsen; kosten € 5,- ; vertrekpunt: Camping De Drie Morgen, Leidschendamseweg 3.

Natuur, architectuur en heerlijk fietsen langs mooie plekjes van de polder. U fietst langs het kerkhof van het aangrenzende Wilsveen. De waterberging van de polder met de daarbij behorende kunstwerken wordt bekeken. Daarna gaat de weg langs de aanvoerroute van het water tot Stompwijk, waar de inlaat is vanuit de Rijnlandse boezemwateren. Reserveren via <https://gildezoetermeer.nl/evenementen/>

Nog meer fietstochten, om zelf te doen

Verrassende architectuur in Zoetermeer en omgeving: [architectuur-route-1.pdf \(citynavigator.nl\)](#)

Voor fiets en benenwagens: <https://www.zoetermeerisdeplek.nl/inspannen/routes>

Vanuit het bestuur

Tal van groepen vragen onze medewerking voor de bekende en ook de vergeten onderwerpen in de Zoetermeerse geschiedenis. Wij stimuleren onder meer een onderzoek naar “Slavernij en Zoetermeer”, maar zouden ook heel graag meer willen doen aan verhalen over gastarbeiders en de vele migrantengroepen. Wie helpt ons daarmee?

Aan onze nieuwe website wordt ondertussen hard gewerkt: www.Oudsoetermeer.nl heeft al een ander uiterlijk en ze wordt samengevoegd met de site AlleZoetermeerdere.nl. Onder meer 40.000 foto's en duizenden documenten zijn te zien op www.geheugenvanzoetermeer.nl dat samen met het Stadsarchief wordt gevuld.

Deze maand verschijnt ook een nieuwe aangepaste algemene folder van onze vereniging.

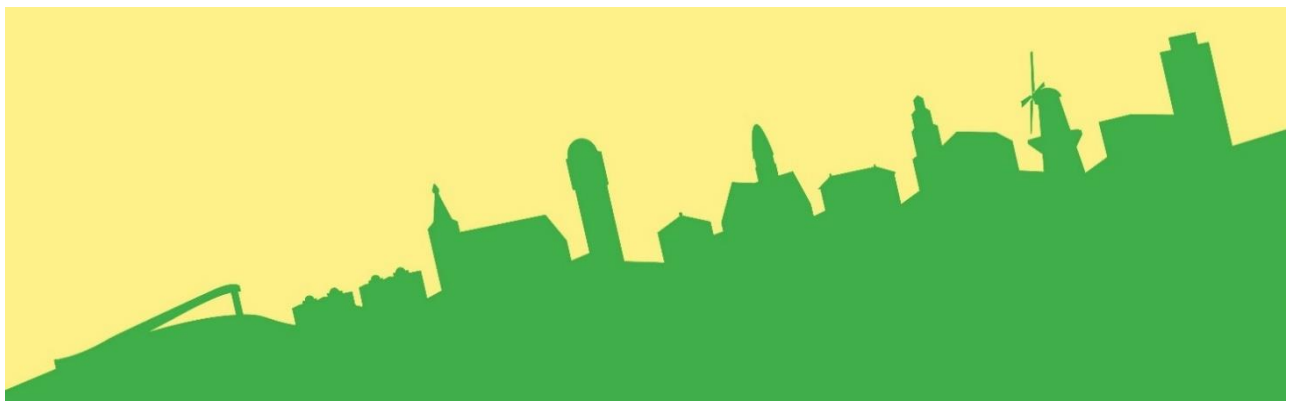
Onze kosten zijn sterk gestegen, net als bij u, vooral door de duurdere energie en de stevig hogere drukkosten voor 't Seghen Waert en andere publicaties, om maar een paar voorbeelden te noemen. Ons verenigingsjaar 2022 eindigde daardoor in de rode cijfers. En ons 75-jarig jubileum 2024 staat voor de deur waarvoor we activiteiten willen ontwikkelen. Tijdens de Algemene Ledenvergadering is per 1 januari 2024 een contributieverhoging van € 18 naar € 21 goedgekeurd.

In 2024 bestaan we 75 jaar en dit kunnen we niet zomaar voorbij laten gaan. Dat betekent dat er nu plannen worden gemaakt. De leden, u dus, worden opgeroepen om een paar uur per week mee te helpen bij de organisatie (een jaar lang) of bij de activiteiten (enkele dagen tot een paar maanden). Mail gewoon even naar info@oudsoetermeer.nl.

Zoals beloofd in de Algemene Ledenvergadering krijgt u binnenkort een bijbehorende conceptbegroting 2024 in de mail waarop u kunt reageren.

We zijn samen met de gemeente in gesprek met museum De Voorde over de teruggave van de Oud Soetermeer-collectie. En als bestuur hebben we onlangs met de directie van het museum gekeken naar mogelijkheden om uit de impasse te komen en te werken aan een toekomst voor de museum-collectie, met name voor de voorwerpen die een speciale band hebben met Zoetermeer.

Historisch Genootschap Oud Soetermeer; www.oudsoetermeer.nl, info@oudsoetermeer.nl. Dorpsstraat 132. Geopend op maandagavond 20.00 – 22.00 uur en woensdag- en zaterdagmiddag 13.00 – 17.00 uur